

2040514390

Vragen van de leden Halsema en Duyvendak (beiden GroenLinks) aan de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie over de beloning voor het lidmaatschap van rijkscommissies, d.d. 4 mei 2005.

1) Klopt het dat de voorzitter van de Commissie Participatie van Vrouwen van Etnische Minderheden (PaVEM) een vaste vergoeding van 1360 euro, exclusief BTW, per dag krijgt, met een maximum van 70.720 euro per jaar, conform de richtlijnen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) voor de honorering van rijkscommissies?

2) Geldt deze richtlijn alleen voor commissies die onder verantwoordelijkheid van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werken of is er sprake van een rijksbrede richtlijn die onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is opgesteld?

Antwoorden vraag 1 en 2:

Er zijn twee regelingen waarin algemene regels worden gesteld over de beloning van commissies. Voor advi escolleges in de zin van de Kaderwet adviescolleges geldt het Vergoedingenbesluit adviescolleges. Voor leden van commissies die bij of krachtens wet, bij koninklijk besluit of bij ministerieel besluit zijn ingesteld, geldt het Vacatiegeldenbesluit 1988. Beide algemene maatregelen van bestuur voorzien in de mogelijkheid de leden hetzij een vergadervergoeding, hetzij een vaste vergoeding toe te kennen. Vacatiegeld (en de vergoeding per vergadering op basis van het Vergoedingenbesluit adviescolleges) betreft een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen. Een vaste vergoeding of een vaste beloning kan worden toegekend voor deelname aan vergaderingen en daarnaast de voorbereiding die verder gaat dan de kennisname van de vergaderstukken (bv. het bestuderen van relevante literatuur, het verzamelen en bestuderen van jurisprudentie, etc). Daarnaast hanteert een aantal ministeries departementale richtlijnen¹ om vergoedingen toe te kennen aan commissieleden (bijvoorbeeld de departementale richtlijn van SZW).

De beschrijving van de vaste vergoeding van de voorzitter van de PAVEM is correct. Daarnaast ontving de voorzitter van de Commissie PaVEM een onkostenvergoeding van 15% van de vaste vergoeding. Aangezien de toen geldende richtlijn van het Ministerie van SZW geen maximum bedrag kende, past het bedrag van de vaste vergoeding en de onkostenvergoeding binnen die richtlijn. Deze richtlijn bevatte de mogelijkheid om een vergoeding aan commissieleden toe te kennen voor additionele werkzaamheden (bv. het afleggen van gemeentebezoeken). Deze additionele werkzaamheden betreffen werkzaamheden die niet vallen onder de reikwijdte van het Vacatiegeldenbesluit 1988 of het Vergoedingenbesluit Adviescolleges, en waarvoor derhalve niet uit dien hoofde een vergoeding kan worden toegekend.

Deze richtlijn gold alleen voor hen die onder de verantwoordelijkheid van de Minister van SZW werken. Zoals hiervoor al aangegeven hanteren meerdere ministeries eigen interne richtlijnen voor commissieleden die onder hun verantwoordelijkheid vallen.

¹ Het vacatiegeldenbesluit is veelal de grondslag voor deze richtlijnen.

3) Klopt het dat het ministerie van BZK ook de regel hanteert dat de beloning die één persoon voor (meerdere van) dergelijke publieke werkzaamheden ontvangt in totaal nooit meer mag zijn dan het salaris van de minister-president?

Het Vergoedingenbesluit adviescolleges bevat een zogenaamde anti-cumulatiebepaling, uitsluitend voor de gevallen waarin een, op basis van het Vergoedingenbesluit adviescolleges, vaste vergoeding is toegekend. Artikel 6, eerste lid, bepaalt dat indien de som van de vaste vergoeding en andere inkomsten die een voorzitter of een ander lid heeft uit hoofde van het vervullen van een of meer functies waaraan een bezoldiging uit een openbare kas of uit een van overheidswege gesubsidieerde kas is verbonden, per maand meer bedraagt dan de bezoldiging per maand van respectievelijk een minister of een staatssecretaris, de vaste vergoeding wordt verminderd met dat meerdere. Het Vacatiegeldenbesluit 1988 bevat geen anti-cumulatiebepaling.

4) Geldt dit alleen voor commissies die onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK vallen of voor alle rijkscommissies?

Het Vergoedingenbesluit adviescolleges en het Vacatiegeldenbesluit 1988 gelden voor adviescolleges in de zin van de Kaderwet adviescolleges, respectievelijk leden van commissies die bij of krachtens wet, bij koninklijk besluit of bij ministerieel besluit zijn ingesteld, ongeacht welke minister verantwoordelijk is voor deze adviescolleges en commissies.

5) Bent u bereid de Kamer te informeren over alle richtlijnen die er momenteel bestaan voor de vergoedingen aan de leden van rijkscommissies?

Het Vacatiegeldenbesluit 1988 en het Vergoedingenbesluit adviescolleges (van 1996) gelden rijksbreed en zijn openbaar. In onderstaande tabel zijn de maximumbedragen van deze regelingen schematisch weergegeven.

	Vergoedingenbesluit	Vacatiegeldenbesluit
Maximale vergoeding per vergadering	310 euro (voorzitter) 235 euro (lid)	260 euro (voorzitter zware cie) 175 euro (voorzitter algemene cie) 200 euro (lid zware cie) 135 euro (lid algemene cie)
Maximale vaste vergoeding	1) Schaal 18 BBRA p/maand 2) Anti-cumulatiebepaling, waarbij de bezoldiging van de minister danwel staatssecretaris als maximum wordt gesteld	1) 4.145 euro per maand (50% van niveau 19 BBRA) 2) Geen anti-cumulatiebepaling

Tabel 1: maximumbedragen vergoedingen- en vacatiegeldenbesluit.

Daarnaast kennen de meeste ministeries vergoedingen ook op een andere basis toe, zoals bijvoorbeeld departementale richtlijnen² of een individueel besluit.

In onderstaande tabel is het percentage commissies weergegeven per vergoedingsgrondslag.

Vacatiegeldenbesluit 1988	Vergoedingenbesluit Kaderwet Adviescolleges 1996	Anders
53%	9%	38%

Tabel 2: aantal commissies in procenten afgezet tegen grondslag vergoedingen

² Voorbeelden van departementale richtlijnen zijn:

- **J**ustitie: circulaire Vacatiegeldenbesluit Ministerie van Justitie van 10 januari 2001, nr. 5050979/00/DP&O
- **V**&**W**: brief uniformering vergoedingen adviescolleges V&W, nr. BCD/01/263
- **E**Z: richtlijn Geldelijke vergoeding voor commissieleden, ZJD555006.MJS
- **S**Z**W**: interne richtlijn voor honorering van externe voorzitters en leden van commissies, en van personen die op verzoek van de Minister een bepaalde taak verrichten – 2004
- **O**C**W**: beleidsregel “honorering externe voorzitters en leden van adviescommissies”, HRM/2005/21896

6) Bent u tevens bereid openbaar te maken wat de beloning is van alle leden van de rijkscommissies die momenteel werk verrichten voor de rijksoverheid?

Alle departementen zijn met inachtneming van het Vergoedingenbesluit adviescolleges en het Vacatiegeldenbesluit 1988 zelf verantwoordelijk voor het bepalen en openbaar maken van de vergoedingen van de leden van commissies.

De Ministerraad heeft besloten dat ieder departement per 1 december (peildatum 1 mei 2005) op de eigen website de namen van de commissieleden en de bijbehorende vergoedingen bekend maakt. De periode tot 1 december zal worden gebruikt om betrokkenen in kennis te stellen.

7) Is het niet gewenst dat voortaan bij de installatie van een rijkscommissie direct de vergoeding voor de voorzitter en de leden van de rijkscommissie publiek wordt gemaakt?

"Het Vacatiegeldenbesluit 1988 bepaalt dat het vacatiegeld van leden van een commissie wordt vastgesteld bij ministeriële beschikking en dat een vaste beloning wordt toegekend bij koninklijk besluit.

Het Vergoedingenbesluit adviescolleges bepaalt dat de vergadervergoeding dan wel een vaste vergoeding van leden van een adviescollege bij ministeriële regeling wordt vastgesteld.

Voor zover dergelijke besluiten in algemene zin zijn geformuleerd ("de leden van commissie ... ontvangen ...") en dus niet tot een of meer belanghebbenden zijn gericht, geldt dat zij worden openbaar gemaakt. Over het algemeen vindt de bekendmaking van vacatiegelden- en vergoedingenbesluiten plaats in de Staatscourant.

Slechts indien sprake is van een tot een of meer specifieke belanghebbenden gericht besluit ("de heer ... ontvangt ...") , kan worden volstaan met toezending of uitreiking van het besluit aan deze belanghebbenden (artikel 3:41, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht) en worden de besluiten dus in beginsel niet openbaar gemaakt."

De Ministerraad heeft besloten dat bij de installatie van een rijkscommissie de vergoeding voor de voorzitter en de leden van de rijkscommissie publiek moet worden gemaakt.

8) Acht u het gelet op de discussies rond de beloning van topmanagers en -ambtenaren verantwoord dat de huidige richtlijnen dergelijke vergoedingen bevatten?

Bij de invoering van de interne SZW - richtlijn in juni 2004 is als uitgangspunt genomen dat de honorering van leden en voorzitters van adviescommissies het salarisniveau van een directeur-generaal van het departement niet te boven gaat. Een dergelijke bepaling was niet opgenomen in de richtlijn, die voordien van kracht was. De vaste vergoeding die op basis van het Vergoedingenbesluit adviescolleges kan worden toegekend kent een anticumulatiebepaling tot een bezoldiging per maand van een minister of staatssecretaris. De maximumvergoeding op basis van de interne SZW -richtlijn van 2004 blijft hier ruim onder. Ik acht de gehanteerde vergoeding ter hoogte van maximaal een salaris van een directeur-generaal dan ook verantwoord.

Het ministerie van BZK heeft in 2004 het vergoedingenbesluit (van de Kaderwet adviescolleges) geëvalueerd. Dit rapport heeft de Tweede Kamer in mei 2004 ontvangen. N.a.v. dit rapport is de anticumulatiebepaling (met een plafond van het salaris van de minister of staatssecretaris) voor Kaderwet adviescolleges gehandhaafd gebleven.

De Ministerraad heeft besloten:

- tot vereenvoudiging en in elkaar voegen van de bestaande regelgeving in één besluit. Dit omdat er een te grote diversiteit aan regelgeving binnen de Rijksoverheid bestaat inzake vergoedingen aan commissies.
- dat bij de installatie van een rijkscommissie de vergoeding voor de voorzitter en de leden van de rijkscommissie publiek moet worden gemaakt. Dit is in lijn met eerdere discussie over transparantie van beloningen in de openbare sector.

9) Bent u bereid de hoogte van deze vergoedingen te heroverwegen?

Zie het antwoord op vraag 3 en 8.

10) Herinnert u zich dat u in reactie op de nota van GroenLinks over de zogenaamde Schaduwmacht aan de Kamer hebt toegezegd bij alle bewindspersonen er op aan te dringen minder vaak rijkscommissies in te stellen? Bent u bereid de Kamer te informeren over de resultaten die u op basis van uw pogingen daartoe hebt bereikt?

Uit de inventarisatie vergoedingen commissies blijkt dat er in totaal 297 (rijks)commissies zijn met één of meer externe leden die vergoedingen ontvangen. De Kaderwet adviescolleges vormen circa 10% van het totaal aan commissies binnen de rijksdienst. De verantwoordelijkheid van BZK beperkt zich tot de kaderwet adviescolleges. Elk departement is zelf verantwoordelijk voor het instellen van (rijks)commissies niet zijnde kaderwet adviescolleges.

De minister voor BVK heeft in reactie op de GroenLinks nota aangegeven (ook) van mening te zijn dat terughoudendheid moet worden betracht bij het instellen van ad hoc adviescolleges. Vervolgens heeft de minister voor BVK aan de Kamer laten weten dat hij de ministerraad heeft opgeroepen om zeer terughoudend te zijn met het instellen van ad hoc adviescommissies en voor zover die nodig zijn onder te brengen bij de permanente wettelijke adviesorganen.

Bij het instellen van adviescommissies toetst het ministerie van BZK dan ook of in de toelichting is gemotiveerd (conform aanwijzing 123a van de Aanwijzingen voor de regelgeving) waarom onafhankelijke advisering op het desbetreffende terrein noodzakelijk wordt geacht en de adviestaak niet aan een bestaand adviescollege kan worden opgedragen.

In het overzicht 'adviescolleges 2004' dat u in de tweede week van mei j.l. heeft ontvangen kunt u zien dat het aantal ingestelde adviescolleges, zoals bedoeld in de Kaderwet adviescolleges, met zes colleges is afgenomen ten opzichte van 2003. In 2004 zijn er:

- 1 permanent adviescolleges ingesteld;
- 1 tijdelijk adviescollege opgeheven;
- 3 eenmalige adviescolleges ingesteld;
- 9 eenmalige adviescolleges opgeheven.